[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

19/6 BEG

TER BESLISSING

Datum
18 juni 2024

[redacted]

[redacted]

Aan Minister van SZW

nota

Nota n.a.v. het verslag wetsvoorstel implementatie toereikende minimumlonen

Bijlage(n)
0

Aanleiding
Op 23 april 2024 is het wetsvoorstel implementatie EU-richtlijn toereikende minimumlonen aan de Tweede Kamer (hierna: TK) verzonden. Op 5 juni 2024 heeft de TK-commissie van SZW het verslag vastgesteld. In de nota naar aanleiding van het verslag (hierna: nota) hebben wij de vragen uit het verslag beantwoord. De beantwoording is afgestemd met ASEA, WBJA en IZ.

Geadviseerd besluit
- Het advies is akkoord te gaan met de nota en verzending van dit stuk aan de TK. U kunt daartoe bijgaande aanbiedingsbrief en de nota naar aanleiding van het verslag ondertekenen.
- Het is van belang de beantwoording uiterlijk woensdag 26 juni bij de TK aan te leveren omwille van de laatste procedurevergadering van de TK-commissie van SZW van 2 juli a.s. voor het zomerreces. Dit is van belang met het oog op de naderende implementatiedeadline van de Richtlijn (15 november 2024).

Kernpunten
- De Richtlijn formuleert kaders voor de toereikendheid van wettelijk minimumlonen en voor de bevordering van collectieve onderhandelingen.
- De Richtlijn wordt zuiver geïmplementeerd, dit betekent dat er niet meer wordt gedaan dan noodzakelijk voor de implementatie.
- De TK-commissie van SZW heeft vragen gesteld over de implementatie. Er zijn door de leden van de fracties van GL-PvdA, VVD, CDA, SP, SGP, CU, NSC en BBB vragen gesteld. Het betreft ruim 80 vragen. De meeste vragen zijn gesteld door GL-PvdA (ruim 1/3 van de vragen).
- Ten aanzien van de belangrijkste onderdelen uit de nota vindt u hieronder een toelichting op de gestelde vragen en de geschetste lijn. Het gaat over de onderdelen (i) vaststelling van het minimumloon (referentiewaarden), (ii) inhoudingen en variaties op het minimumloon, en (iii) bevordering van collectieve onderhandelingen.
- Naar aanleiding van de vragen worden geen wijzigingen aangebracht in het wetsvoorstel (geen nota van wijziging).

Toelichting

Datum
18 juni 2024

Hieronder treft u een toelichting voor de belangrijkste onderdelen van het verslag.

Vaststelling van het minimumloon (referentiewaarden)

- Diverse fracties vragen welke indicatieve referentiewaarden worden vastgelegd, hoe de ministeriële regeling tot stand komt, en wat de verwachte impact van de indicatieve referentiewaarden gaat zijn.
- We adviseren om in deze beantwoording zo veel mogelijk inhoudelijk in te gaan op de indicatieve referentiewaarden. Zowel over de beoogde inhoud als over het verdere proces (zie vraag 9). De TK zal haar oordeel over de implementatiewet naar verwachting mede laten afhangen van de keuzes van indicatieve referentiewaarden. We verwachten dat dit bijdraagt aan het halen van de implementatiedeadline. In de beantwoording wordt benadrukt dat een definitief besluit over de vast te leggen referentiewaarden, inclusief de bijbehorende percentages, aan het nieuwe kabinet is.
- Een alternatief is om procesmatig te antwoorden. De boodschap is dan dat de TK pas inhoud te zien krijgt nadat de consultatie van sociale partners over de indicatieve referentiewaarden is afgerond. Hierbij zien we het risico dat de TK niet wil oordelen over het wetsvoorstel zo lang de referentiewaarden onduidelijk zijn. Dit zou de behandeling in de TK langer doen kunnen duren.
- Hieronder schetsen wij de inhoudelijke punten en hoe de consultatie met sociale partners verloopt t.a.v. de indicatieve referentiewaarden.
- In de beantwoording noemen we niet langer de 3e referentiewaarde die we eerder adviseerden (% Wml-verdieners dat rondkomen moeilijk vindt). U had twijfels over deze subjectieve maatstaf. En vroeg om in de consultatie aan de sociale partners te vragen wat zij van deze maatstaf vinden.

[redacted]
Onderhandelingspositie van de staat
[redacted]

- In de beantwoording houdt u vast aan de lijn dat 60% van het mediane loon in de Nederlandse context geen passende referentiewaarde is. Dit is in lijn met de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel. Tegelijkertijd geeft u aan deze maatstaf wel geschikt te vinden. Waarbij u het aan het nieuwe kabinet laat om een percentage te kiezen.
- [redacted]
Onderhandelingspositie van de staat
[redacted]

Variaties en inhoudingen op het minimumloon

- De vragen over dit onderwerp spitsen zich toe op het minimumjeugdloon en op de inhoudingsmogelijkheid op het Wml voor huisvesting.

- Bij het minimumjeugdloon en de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting hebben de partijen vooral vragen over de beginselen van evenredigheid en non-discriminatie.
- GL-PvdA en SP hebben bedenkingen bij de evenredigheid van het minimumjeugdloon en vragen zich of het minimumjeugdloon niet afgeschaft kan worden omdat de jeugdwerkeloosheid momenteel laag is.
- VVD en BBB hebben vragen gesteld over wie de variaties en inhoudingen zal toetsen op de beginselen van evenredigheid en non-discriminatie.
- GL-PvdA en CU hebben bedenkingen over de wenselijkheid van de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting, daar deze veelal toegepast wordt bij arbeidsmigranten.
- In de beantwoording op deze vragen wordt, met verwijzing naar het belang van bescherming (huisvesting) en belang van scholing (jeugdloon), in aanvulling op de memorie van toelichting toegelicht dat het minimumjeugdloon en de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting voldoen aan de beginselen van evenredigheid en non-discriminatie.
- In de beantwoording van de vragen over de inhoudingshoudingsmogelijkheid voor huisvesting wordt procesmatig verwezen naar de uitgevoerde verkenning naar de inhoudingsregeling Wml. De bevindingen van deze verkenning zullen door het volgende kabinet naar de TK worden gestuurd.

Bevordering van collectieve onderhandelingen

- De vragen over dit onderwerp zien voornamelijk op het actieplan voor de verhoging van de cao-dekkingsgraad en de betrokkenheid van sociale partners. Daarnaast wordt er gevraagd naar de onafhankelijkheid van vakbonden en toegang tot de werkvloer.
- GL-PvdA, CDA, SGP, CU en SP hebben vragen over het de stand van zaken en het proces voor het actieplan. In de beantwoording op deze vragen wordt aangegeven dat het kabinet een eerste stap heeft gezet met het vaststellen dat er een actieplan moet komen (eind 2025), omdat de cao-dekkingsgraad onder de drempel van 80% ligt. De volgende stap is om in gesprek gaan met sociale partners over het proces en de inhoud van het actieplan. Hun betrokkenheid is van belang omdat zij deskundige zijn op het gebied van cao's en het actieplan direct raakt aan hun werkterrein. De inzet is om deze gesprekken na de zomer te starten.
- GL-PvdA, CDA en BBB hebben vragen over de betrokkenheid van sociale partners bij het wetsvoorstel. In de beantwoording wordt toegelicht dat er uitgebreid en zorgvuldig is én wordt gesproken met sociale partners. Een overzicht van de data waarop er overleg is geweest met sociale partners wordt op verzoek gedeeld. Er wordt uitgelegd dat er overleg is met sociale partners uit de Stichting van de Arbeid.
- GL-PvdA vraagt naar acties voor het wettelijk verankeren van de onafhankelijkheid van vakbonden, en een wettelijk recht voor toegang tot de werkvloer. In de beantwoording wordt verwezen naar de trajecten die voor beide onderwerpen lopen, parallel aan de implementatie. Sociale partners zijn daarbij betrokken. Een volgend kabinet zal daar de TK over informeren.

- NB. in de beantwoording van de vragen uit het verslag worden de termen "regering" en "kabinet" gebruikt. Afhankelijk van de context wordt de toepasselijke term gebruikt. Dit is afgestemd met WBJA.

Bijlagen

Datum
18 juni 2024

Volgnummer	Naam	Actie
1	Aanbiedingsbrief TK n.a.v. verslag wetsvoorstel	Ondertekenen en verzenden aan TK
2	Nota naar aanleiding van het verslag wetsvoorstel implementatie richtlijn toereikende minimumlonen	Ondertekenen en verzenden aan TK
3	Verslag TK wetsvoorstel implementatie richtlijn toereikende minimumlonen	Ter informatie